

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: Ιστορία Θεωρητικής Κατεύθυνσης
Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

A.1.

α] Αγροτική μεταρρύθμιση είναι η κατάργηση των μεγάλων ιδιοκτησιών και η κατάτμηση των αξιοποιήσιμων εδαφών σε μικρές παραγωγικές μονάδες, οικογενειακού χαρακτήρα, που ανταποκρίνονταν καλύτερα στις νέες παραγωγικές και κοινωνικές συνθήκες

Τον Ιούλιο του 1920 υπογράφηκε η Συνθήκη των Σεβρών, που μεταξύ άλλων όριζε ότι η περιοχή της Σμύρνης θα βρισκόταν υπό ελληνική διοίκηση και κατοχή για πέντε χρόνια. Ύστερα από την περίοδο αυτή θα μπορούσαν οι κάτοικοι με δημοψήφισμα να αποφασίσουν την προσάρτηση της περιοχής στην Ελλάδα.

β] Το 1909 συντελείται μια τομή στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας γενικότερα, και των πολιτικών κομμάτων ειδικότερα. Στις 15 Αυγούστου 1909 εκδηλώθηκε κίνημα στο Γουδί, το οποίο έγινε από τον Στρατιωτικό Σύνδεσμο, μια μυστική ένωση στρατιωτικών, με αιτήματα που αφορούσαν μεταρρυθμίσεις στο στρατό, τη διοίκηση, τη δικαιοσύνη, την εκπαίδευση και τη δημοσιονομική πολιτική. Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος δεν εγκαθίδρυσε δικτατορία, αλλά προώθησε τα αιτήματά του μέσω της Βουλής. Στις 15 Μαρτίου 1910 ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος διαλύθηκε έχοντας επιτύχει τις επιδιώξεις του.

γ] Η Συνθήκη των Σεβρών [10 Αυγούστου 1920] αποτέλεσε τη μεγαλύτερη διπλωματική επιτυχία της Ελλάδας και δικαίωσε την τολμηρή πολιτική του Βενιζέλου. Η μικρή Ελλάδα των παραμονών των Βαλκανικών πολέμων γίνεται με την υπογραφή της Συνθήκης «η Ελλάδα των δύο Ηπείρων και των πέντε Θαλασσών». Το όραμα της Μεγάλης Ιδέας φαίνεται να γίνεται απτή πραγματικότητα.

A.2.

- α. Λ
- β. Σ
- γ. Σ
- δ. Σ
- ε. Λ

B.1.

- α. σελ 84 : «Η οργάνωση των κομμάτων ... εκλογικής τους περιφέρειας »
- β. σελ 84 : «Αντίθετα με άλλες χώρες ... του ενεργού πληθυσμού»

B.2.

- α. σελ. 251 – 252 :«Η πρόταση του Βενιζέλου ... υπέρ του λαού σας »
- β. σελ. 252 – 253 : «Παρά το αρνητικό κλίμα ... 4 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους»

Γ.1.

- α. σελ 90 «Ο Βενιζέλος πήρε εντολή ... μεταρρυθμιστικό του έργο»
- σελ. 91 «Το ρεύμα που είχε ... κοινωνικών προβλημάτων

Ο Βενιζέλος ανέλαβε τα Υπουργεία Στρατιωτικών και Ναυτικών. Στις 8 Οκτωβρίου ανέπτυξε τις βασικές του θέσεις και στις 9 Οκτωβρίου ζήτησε ψήφο εμπιστοσύνης.

Υπήρξε αντίδραση των αρχηγών των τριών ισχυρότερων παλαιών κομμάτων. Αντέδρασαν κατά αυτό τον τρόπο γιατί γνώριζαν το πολιτικό αδιέξοδο στο οποίο είχαν βρεθεί και αποφάσισαν να απέχουν ώστε να μετάσχουν αργότερα, όταν το κλίμα θα ήταν πιο ευνοϊκό.

Τέλος, υπάρχει προβληματισμός αν η στάση αυτή δείχνει την αδυναμία των παλαιών πολιτικών κομμάτων ή την ελπίδα τους ότι γρήγορα η κυβέρνηση Βενιζέλου θα αποτύχει.

β. σελ 218 : «Το πολιτικό κενό ... πολιτική προσωπικότητα στην Κρήτη»

Σκόπιμα η Κρήτη είχε διενεργήσει εκλογές την ίδια ημερομηνία με τις εκλογές στην Ελλάδα. Σκοπός της ήταν να στείλει εκπροσώπους της στην νέα ελληνική Βουλή, αφού είχε κηρυχθεί η ένωση της με την Ελλάδα.

Το κόμμα του Βενιζέλου όμως είχε αναδείξει μόνο 23 βουλευτές από τους συνολικά 69.

σελ 218 – 219 : «Λίγους μήνες ... φαινόταν δυσάρεστος»

Ο Βενιζέλος αρνήθηκε στους βουλευτές από την Κρήτη να εισέλθουν στην ελληνική Βουλή.

Η άρνησή του δεν ήταν εύκολη αφού και ο ίδιος ήταν παλαιός αγωνιστής και επαναστάτης. Γι' αυτό το λόγο έμεινε κλεισμένος τέσσερις μέρες στο ξενοδοχείο όπου έμενε, στο Παλαιό Φάληρο.

σελ. 219 : «Η σταθερή άρνησή του ... ένοπλα τμήματα»

σελ. 219 : «Εκείνο που δεν είχε ... στις 12 Οκτωβρίου 1912»

Δ.1.

α. σελ. 166 «Η Μικρασιατική καταστροφή ... του νεοελληνικού έθνους»

σελ 166 – 167 : «Σημαντικότερες ήταν οι ... ενσωματώθηκαν στον εθνικό κορμό»

Αναφέρονται οι επιδράσεις από την εγκατάσταση των προσφύγων στη Θράκη, όπου ο ελληνικός πληθυσμός είχε μειωθεί δραματικά μετά τη βουλγαρική κατοχή το 1913. Γι' αυτό το λόγο η εγκατάσταση των προσφύγων σε εκείνο το μέρος αποτέλεσε προτεραιότητα.

Το 1924 οι Έλληνες αποτελούσαν το 62,1% του πληθυσμού, ενώ τέσσερα χρόνια μετά ένας στους τρεις κατοίκους της Θράκης ήταν πρόσφυγας.

Το 1929 ο Βενιζέλος δήλωσε ότι ποτέ μέχρι τότε δεν είχε υπάρξει ελληνικό κράτος τόσο μεγάλο, όσο σε έκταση όσο και σε ομοιογένεια.

Στο κείμενο Β αναφέρονται τα λόγια του Γερμανού Stephan Ronhart όπου αναφέρει ότι η Ελλάδα μετά τον ερχομό των προσφύγων ήταν σχεδόν ομοιογενής σε θέματα γλώσσας και θρησκείας. Επίσης αναφέρει ότι με το να σώσουν τους πρόσφυγες, έσωσαν στην πραγματικότητα τον ίδιο τον ελληνισμό, ενσωματώνοντας στον εθνικό του κορμό όλες τις περιοχές.

β. σελ. 167 : «Για ένα διάστημα ... ασχολίες στην πατρίδα τους»

Ο πίνακας δίνει πληροφορίες σχετικά με την αύξηση της παραγωγής στα δημητριακά. Από τη στιγμή που έφτασαν στο ελληνικό έδαφος οι πρόσφυγες η παραγωγή αυξήθηκε φτάνοντας το 1925 τους 708, 7 τόνους.

Στο Κείμενο Β παρουσιάζονται αναλυτικά οι περιοχές που έγιναν τα εγγειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα, έγινε διευθέτηση των χειμάρρων και των ποταμών, αποξήραναν λίμνες και έδωσαν τα κτήματα σε ανθρώπους για να τα καλλιεργήσουν.

Σύμφωνα με τον πίνακα μετά την έλευση των προσφύγων η παραγωγή καπνού παρουσιάζει σταδιακή αύξηση. Ανάλογη αύξηση παρουσιάζει και η παραγωγή βαμβακιού.

Στο Κείμενο Γ αναφέρεται η ανάπτυξη της σηροτροφίας καθώς και η ροδοκαλλιέργεια.